

[Udenrigsministeren.]

kan give det ærede medlem tilsagn om, at vore nordiske bestræbelser skal blive videreført.

Hvad tanken om en nordisk toldunion angår, må man erindre, at denne blev opgivet, da de syv landes frihandelsområde blev dannet. Det indgik vel i det sæt af betingelser, hvorunder de syv landes frihandelsområde blev til, at en separat nordisk toldunion måtte lægges til side, og jeg tror ikke — jeg siger det så oprigtigt, som jeg kan — at der i denne situation vil være nogen mulighed for at genoptage tanken om en nordisk toldunion. Jeg vil også gerne tilføje, at jeg tror heller ikke, at en sådan nordisk toldunion kunne løse vore handelspolitiske problemer, jeg tror ikke, den kunne skabe os de eksportmuligheder, som er en nødvendig forudsætning for den beskæftigelsespolitik og den sociale fremskridtspolitik, som jo ikke mindst det ærede medlem hr. Hans Rasmussen er en stærk tilhænger af.

Det ærede medlem hr. Aksel Larsen var også meget nordisk. Jeg ved ikke, om det er tilladt at give et lille smil i den anledning. Det er jo ikke så forfærdelig mange år siden, at det ærede medlem hr. Aksel Larsen ikke var i stand til at stemme for oprettelsen af Nordisk Råd, som hans daværende parti anså for en meget farlig bloddannelse rettet imod Sovjetunionen. Men nu er det os, der ikke er nordiske nok. Jeg tror ærlig talt, at det ærede medlem hr. Aksel Larsen skulle slå lidt mindre voldsomt på de nordiske og de nationale strenge. Jeg tror også, han skulle tale lidt mindre om direktiver. Det er rigtigt, at der er et organ inden for fællesmarkedet, der kan udstede direktiver, men det ærede medlem behøver nu ikke at være så forskrækket; det er ikke den slags direktiver, som han tidligere har været modtager af. Det er direktiver på meget, meget begrænsede felter. Den kommission af uafhængige personer, der har disse beføjelser, har dem på et meget snævert defineret område. Jeg kunne godt tænke mig, at det ærede medlem hr. Aksel Larsens erindring i forbindelse med ordet direktiver er af en anden karakter, men jeg beder ham altså om ikke at blande kategorierne sammen.

Men tilbage til det nordiske. Som jeg

sagde før: jeg tror ikke, at de øvrige skandinaviske lande vil holde sig uden for fællesmarkedet. Måske bliver der en forskel i måden, de tilslutter sig fællesmarkedet på, men jeg tror, at en eller anden art af tilslutning må blive resultatet, og når dette er sket, da er det helt klart, at den handelspolitiske frigørelse imellem Danmark, Norge og Sverige, der nu har været i gang siden frihandelsområdet, de syv, blev oprettet, og som er skredet så langt frem, at vi nu har fjernet 30 pct. af todsatserne mellem Danmark, Norge og Sverige og står over for at skulle gå videre til, at i alt 40 pct. af todsatserne mellem Danmark, Norge og Sverige bliver fjernet, vil fortsætte, hvis alle vore tre lande på en eller anden måde er tilknyttet fællesmarkedet. Den vil ikke blive afbrudt, den vil end ikke blive forsinket, den vil mest sandsynligt blive fremskyndet. Det er dog en real økonomisk tankegang, som er værd at tage med i sine betragtninger.

Det nordiske land, for hvilket denne nye udvikling vil rejse de alvorligste problemer, er naturligvis Finland, men jeg tror ikke, det kommer som noget uventet. Da det særlige frihandelsområde mellem Finland og de syv lande blev aftalt, blev det bevidst tilrettelagt på en sådan måde, at Finland ikke blev deltager i de syv landes ministerråd, netop ud fra den betragtning, at eventuelle forhandlinger eller beslutning om forhandlinger med fællesmarkedet skulle kunne træffes af de syv alene uden Finlands deltagelse; men det er nok muligt, at udviklingen er kommet hurtigere, end man havde ventet det fra finsk side. Man må nu se tiden an og, når den handelspolitiske situation på ny har afklaret sig, prøve at se, hvilke muligheder den vil indeholde også med henblik på den finske udenrigshandel.

Flere af de ærede ordførere var inde på nationale problemer og på grænselandsproblemerne. Også det ærede medlem hr. Hans Schmidt fremsatte nogle betragtninger herover. Jeg forstod, at den tanke, jeg fremsatte i min redegørelse i går om en særlig dansk-tysk ordning på disse områder, ikke var det ærede medlem fremmed, men jeg er naturligvis klar over, at alle enkelthederne må vente.

Jeg må måske vende tilbage til det ærede